Emil a detektivové

Německo / 2026 / 100 minut / režie David Dietl / doporučený věk ? / trailer filmu naleznete zde /

Autorka materiálů: Bc. Tereza Nová

Cíl lekce:

1. Rozpoznat, jak spolupráce a rozdělení úkolů pomáhají řešit problém.
2. Rozvíjet kritické myšlení při vyhodnocování stop, informací a důvěryhodnosti druhých.
3. Poznat, jak mohu v nebezpečné situaci reagovat já.

Témata, předměty a klíčová slova

Témata: přátelství · spolupráce · odvaha · důvěra · spravedlnost · podvod · samostatnost · město · technologie · odpovědnost

Vyučovací předměty: filmová výchova · český jazyk · občanská výchova · informatika · výtvarná výchova · dramatická výchova · prevence bezpečí

Klíčová slova: detektivka · pátrání · stopa · důkaz · podezřelý · střih · kamera · napětí · perspektiva · spolupráce · důvěra · QR kód · digitální bezpečnost

Před projekcí

Před projekcí se s dětmi zaměříme na plakát filmu.

- Před projekcí vedeme uvolněnou debatu - co je na obrázku.
- Děti hádají, která z postav je Emil - hlavní postava stojí vždy v centru plakátu.
- Kdo je to detektiv? Osoba, která se profesionálně zabývá pátráním po zločinech či zmizelých osobách.
- Ptáme se dětí, jak by reagovaly, kdyby je někdo okradl. Samozřejmě rozdílný postup bude podle situace: krádež ve vlaku, na ulici, ve škole.

Po projekci: příběh filmu

Emil žije s maminkou v nelehké finanční situaci. Když má odjet do Berlína za babičkou, dostane s sebou peníze, které jí má předat. Ve vlaku ho ale okrade podvodník Max Grundeis. Emil se nevzdá a pustí se za ním. V Berlíně se spojí se skupinou místních dětí, které mu pomáhají zloděje vystopovat a získat peníze zpět.

Rozebereme s dětmi žánr filmu: **rodinný, dobrodružný, krimi, detektivní film**

- Děti mohou popsat charakteristiku každého z žánrů a přímo aplikovat na konkrétní prvky či scénu z filmu *Emil a detektivové*. Příklad: krimi - napětí při napadení Emila Maxem Grundeisem. Detektivní film - vyšetřování a odhalování kroků, které budou děti podnikat. Rodinný - cesta k babičce.
- Každý člen Emilovy detektivní party má nějakou schopnost: někdo je fyzicky zdatnější, někdo je expert přes technologie, někdo zase přirozený vůdce, který má hned plán B, když první plán selže. Dáme dětem prostor k popsání postav a jejich schopností.
- Kdy děti riskovaly příliš mnoho? Ptáme se, zda jsou ve filmu scény, kdy už děti opravdu hodně riskovaly a neměly tyto kroky podnikat samy. Příkladnou scénou je vloupání se do hotelu a nebezpečná chůze po římse.
- Film není první adaptací oblíbené knihy z roku 1929. Ale je adaptací, ve které již hrají velkou roli i technologie. Sledovací zařízení, digitální mapy apod. Je zajímavé, že Emilova maminka schvaluje chytrý telefon až od 14 let. Co si o tom děti myslí? Bylo by podle nich nemožné vypátrat zloděje bez chytrého telefonu?

Spolupráce, podvod a důvěra

Emil má velké štěstí, že potkává tak skvělý detektivní tým a každý z členů se stává jeho kamarádem/kamarádkou. Tento prvek - náhodné sestavení týmu - je samozřejmě velmi naivní a pohádkový. Ještě více vyzdvihuje to, jak děti umí spolupracovat, když se semknou a dospělí jsou spíše pasivní. Můžeme s dětmi rozebrat, zda by to Emil zvládl i bez kamarádů a jakou hranici má důvěra v dospělé cizí osoby. Povídání o práci ve skupině, důvěře v cizince nebo o tom, jak je složité udělat správné rozhodnutí, završíme hrou:

BEZPEČNOSTNÍ DETEKTOR

Pomůcky: dvě cedule ANO a NE, případně **zelená** a **červená** kartička.

Děti se postaví doprostřed místnosti s kartičkami v ruce a jedno z dětí (nebo pedagog) bude stát naproti skupině a číst otázky. Za správnou odpověď získáváš pomyslnou detektivní stopu. Kdo jich bude mít nejvíce, vyhrál. Ale hodnotnější než vítězství je nabýt nové znalosti, když se nepodaří odpovědět správně. Moderátor čte otázky a ostatní zvedají ANO, NE (nebo barevné) kartičky.

1. Neznámý člověk mi nabídne bonbony a řekne, ať jdu s ním.
2. Ztratím se v obchodě. Požádám o pomoc pracovnici u pokladny.
3. Někdo mi řekne (a třeba toho člověka i znám): „Maminka mě poslala, abych tě odvedl domů.“

4. Kamarád se zraní a já nevím, co dělat. Zavolám učitele.
5. Cizí člověk mě požádá, abych mu pomohl hledat ztracené štěňátko a šel s ním do parku. Ukazuje mi fotky pejska. Pomůžu.
6. Někdo mě na internetu požádá o adresu a o to, abych to nikomu neříkal/a.
7. Kamarád se ztratí z dohledu na výletě. Zůstanu se skupinou a řeknu to učiteli.
8. Někdo mě nutí, abych udělal/a něco, co mi připadá nepříjemné. Můžu říct NE a odejít.
9. Člověk, kterého znám jen od vidění, mě zve do auta, že mě sveze.
10. Když se bojím, že se něco stalo, raději mlčím, abych nedostal/a vynadáno.
11. Na cestě ze školy se oddělím od kamarádů a nevím, kudy dál. Zavolám rodiči nebo jinému domluvenému dospělému.
12. Někdo mi řekne, že se stane něco zlého, pokud o našem tajemství někomu povím.

Závěrem děti naučíme tři důležité kroky v případě nouze: STOP, ODEJDI, ŘEKNI

STOP: Nemusím nic přijímat ani nikam chodit. Mám právo říct NE.

ODEJDI: Pokud se necítím bezpečně, jdu na bezpečné místo, ideálně k důvěryhodnému dospělému nebo mezi lidi.

ŘEKNI: Svěřím se dospělému, kterému důvěřuji. Pokud mě první člověk nevyslechne, zkusím dalšího.

Děti a dospělí

Emil se bojí jít na policii. A dokonce se nechce svěřit ani mamince nebo babičce. Zajímavá je reakce dospělých na přednášce Maxe Grundeise, kde si všichni místo pomoci dětem natáhnou na hlavu Maxovu masku. Působí jako pasivní jedinci bez zájmu, kteří dětem prostě nevěří a děti jsou tak na obtíž a vyrušují přednášku. Bohužel se děti do takových situací ve společnosti dostávají často. Pojďme to s nimi rozebrat. Jak se cítí v situacích, kdy jim nikdo nevěří a kdy dospělí říkají: Ty jsi jen dítě, tomu nemůžeš rozumět. Je důležité probrat s dětmi, zda se jim to stává často a ukázat jim na příkladu filmu, že i tyto děti byly ve stejné pozici, ale nakonec všichni dospělí uvěřili podvodníkovi a jedině děti jej dokázaly zastavit.

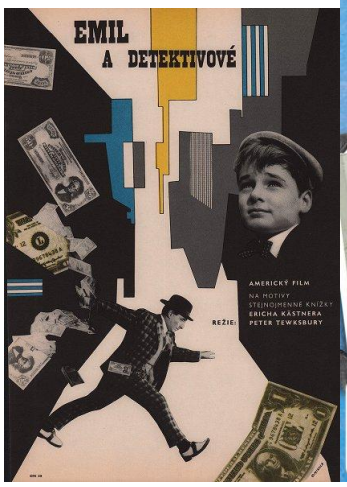
Předloha

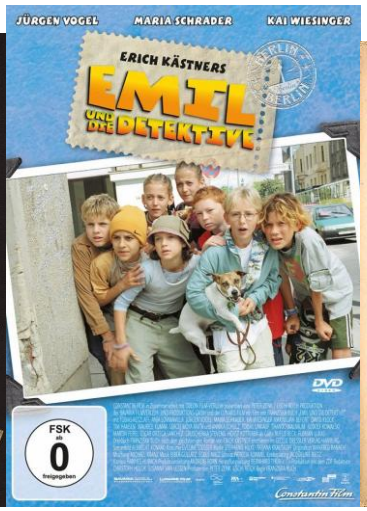
Natočeno podle knihy z roku 1929:

Německý spisovatel Erich Kästner napsal moderní dětskou detektivku o chlapci Emilovi, který přijede z menšího města do Berlína, stane se obětí krádeže a s pomocí dalších dětí začne pátrat po zloději. Na svou dobu byla kniha neobvyklá. Děti v ní nejsou jen pasivními posluchači rad dospělých. Jsou samostatné, vynalézavé, organizují se a berou své problémy vážně. Kästner psal dětem s respektem a místo pohádkových kouzel nabídl realistické město, dobrodružství, humor a solidaritu.

Zajímavé je, že kniha byla již několikrát zfilmována - v USA, Velké Británii, Německu, ale také třeba Japonsku či Brazílii. **S dětmi si projdeme plakáty a popíšeme si, jak se v průběhu času mění jejich vizuál. Jeden z obrázků patří původnímu přebalu knihy - poznají jej děti**?

Ptáme se dětí, zda znají podobnou knihu či sérii knih - například *Rychlé šípy* (spolupráce kamarádů, řešení záhad) a další.

kniha:

FIKTIVNÍ DETEKTIVNÍ PŘÍPAD: Pokud nám to časová dotace dovolí, můžeme si s dětmi zahrát detektivní hru: rozdělíme třídu na padouchy a detektivy. Padouši si vymyslí svůj zločin a jak jej zamaskovat. Detektivové pak odhalují stopy a sbírají důkazy. Necháváme dětem prostor v kreativitě ve vymýšlení příběhů i řešení situace.